

فرآیند سوم

عنوان فرآیند: آموزش مفاهیم مشارکت مردمی و بین بخشی و تأثیرات آن بر سلامت جامعه به

کارورزان پزشکی

برای اولین بار در سطح دانشگاه

حیطه نوآوری:

- تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی
- روشها و تکنیک های آموزشی
- سنجش و ارزشیابی و اثربخشی آموزشی
- مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی
- مشاوره و راهنمایی و فعالیتهای فرهنگی و امور تربیتی و اجتماعی
- محصولات آموزشی

نام صاحب فعالیت نوآورانه: دکتر سهیلا رشادت (ریاست قطب علمی آموزش پزشکی جامعه نگر، نماینده علمی قطب

کشوری و مسئول عرصه پزشکی جامعه نگر) در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام همکاران: مدرس (سید رامین قاسمی) کارشناس ارشد رفاه اجتماعی

سوپروایزر آموزشی قطب (آقای سیروس کبودی)

محل انجام فعالیت: سالن کنفرانس قطب علمی آموزش پزشکی جامعه نگر، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مدت زمان اجرا: تاریخ شروع: ۱۳۹۲/۱۰/۱۱ تاریخ پایان: هم اکنون نیز در حال اجرا می باشد.

هدف کلی

آموزش مفاهیم مشارکت مردمی و بین بخشی و تأثیرات آن بر سلامت جامعه به کارورزان پزشکی

اهداف ویژه / اختصاصی

۱. آشنا کردن کارورزان با مفهوم مشارکت مردمی و بین بخشی و تأثیر آن بر سلامت بصورت نظری

۲. آشنا کردن کارورزان با لزوم و اهمیت مشارکت مردمی و بین بخشی و تأثیر آن بر سلامت بصورت نظری
۳. آشنا کردن کارورزان با کاربرد مشارکت مردمی و بین بخشی و تأثیر آن بر سلامت بصورت نظری
۴. آشنا کردن کارورزان با نقش مشارکت مردمی و بین بخشی بر سلامت
۵. آشنا کردن کارورزان با تحقیقات مبتنی بر مشارکت جامعه، خصوصاً تحقیقات بومی

بیان مسأله

کارشناسان امر بر این باورند که تمرکز آموزش پزشکی باید از بیمار محور بودن به سمت جامعه محور بودن همراه با طراحی برنامه های آموزشی جهت درک نیازهای بهداشتی جامعه حرکت کند؛ در این رابطه موضوع بهداشت عمومی در پزشکی که شامل ارتقاء بهداشت و پیشگیری از بیماری، ارزیابی نیاز جامعه و هدف گذاری در راستای برطرف کردن نیازها و آگاهی از فاکتورهای محیطی و اجتماعی در ارتباط با بیماری است باید بطور آشکاری در کوریکولوم آموزشی لحاظ شود. بنابراین، در دنیای جدید، پزشکان علاوه بر نیاز به آموختن علوم پایه و بالینی و آشنایی با بیماریهای مختلف، نیازی واقعی به کسب دانش در زمینه ی بهداشت، تعیین کننده های اجتماعی سلامت، سیاست گذاری و اقتصاد سلامت و مشارکت مردم در ارتقاء سلامت دارند.

در این رابطه تجارب موفق پزشکی جامعه نگر در تشکیل شورای سلامت محله و بهره گیری از وجود مردم در اجرای پروژه های مرتبط با بهبود و سالم سازی، بهداشت و امنیت مردم تحت پوشش بر پایه تحقیقات و فعالیتهای انجام شده در مجموعه و معرفی مستندات مجموعه در رابطه با موضوع فوق و دریافت بازخورد و تاییدیه از مسئولین ذیصلاح به دانشجویان چراغ راه آموزش آنان گردید.

هم اکنون که در سیاستهای اتخاذ شده در تحول نظام سلامت بر لزوم بهره گیری از مردم در راستای حفظ سلامت شان تأکید گردیده است و از جمله در قطعنامه ۲۲ گانه گردهمایی ۱۹۹۳، بندهای ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۲، به همین موضوع پرداخته شده است و مطالعات انجام شده داخلی و خارجی حاکی از تأثیر مثبت بکارگیری مشارکت مردمی و بین بخشی در سلامت است و اگر بخواهیم سیاست خودمراقبتی را در کشور نهادینه سازیم، چاره ی کار جز این نیست که دانشجویان پزشکی را ابتدا جهت مدیریت صحیح سلامت به ابزار مشارکت مجهز سازیم.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

مقدمات انجام کار ابتدا با توجه به بررسی متون علمی مبتنی بر رسالت آموزش پزشکی جامعه نگر در سطح بین المللی و نیل به اهداف آن در سطح کشور و همچنین توجه به اسناد بالادستی ..، بسته تحول نظام سلامت ، بسته سیاستی تحول و نوآوری آموزش در علوم پزشکی مدون شده در سطح وزارت محترم بهداشت درمان و آموزش پزشکی توسط نماینده علمی قطب ایده پردازی شد و سپس با بهره گیری از توان علمی مدرس مربوطه، مرتبط با موضوع آموزشی اقدام به تدوین بسته آموزشی جهت کارورزان به عنوان خوراک آموزشی شد و سپس برنامه ریزی جهت تقویم زمانبندی تشکیل کلاسها و مشخص نمودن محل کلاس و توجیه ضرورت شرکت در کلاسها برای کارورزان معرفی شده به قطب علمی پزشکی جامعه نگر کلاسها انجام شد .

در همین رابطه از سال ۱۳۹۲ تاکنون کلاسهای مربوط به آشنا نمودن کارورزان پزشکی در ارتباط با مفاهیم ذکر شده و اهداف آن در قطب علمی پزشکی جامعه نگر دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه پس از پایان ویزیت سرپایی در ساعت ۱۲-۱۳ برگزار شده و ماحصل آن می توان به **اهم نتایج حاصل از اقدام به انجام این فعالیت و فرآیند آموزشی اشاره نمود:**

این آموزشها نه تنها در مباحث مشارکت مردمی بلکه در فرآیند مشارکت بین بخشی در قطب انجام شد و ایجاد حساسیت در دانشجویان بر لزوم توجه به امکان بهره گیری از مردم در راستای حفظ سلامت جامعه، هدف مهمی بود که دنبال می گردید. نتیجه این امر، علاقمندی دانشجویان به حضور و شنیدن یافته ها و تجارب بود و این علاقمندی به دلیل هماهنگی میان مبتنی بر شواهد بومی بودن تجربیات رایج شده و آموزش رایج شده بود . همچنین بسته آموزشی تهیه شده در قطب در اختیار دانشجویان کارورز پزشکی قرار می گیرد.

این فرآیند مبتنی بر حیطه های تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی، استفاده از روشها و تکنیک های آموزشی و همچنین مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی قطب در راستای توسعه نوآوری آموزشی در سطح دانشگاه و مبتنی بر اهداف وزارت متبوع می باشد.

نتایج حاصل از فعالیت

با اجرای این فرآیند آموزشی، فراگیران از تدوین و اجرای فعالیت آموزشی و امکان فرصتی نو برای یادگیری رضایت داشتند و استقبال می کردند.

۱. ایجاد درک درست از تأثیرگذاری مشارکت مردمی و بین بخشی بر سلامت با تحقیقات مبتنی بر شواهد و مطالعات بومی ارائه شده به آنان
۲. ایجاد روحیه مدیریت در سلامت در دانشجو با ابزار مشارکت
۳. ایجاد انگیزه در دانشجو به هنگام رویارویی با معضلات پیچیده سلامت و امکان حل آن با بهره گیری از مشارکت
۴. ایجاد روحیه تحقیق مبتنی بر نیازهای مردم
۵. ایجاد پنجره های نو بر ابعاد پزشکی در نگاه کارورزان بود

سطح نوآوری:

این فرآیند در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است

اینجانب دکتر «سهیلا رشادت» ایده پرداز و مجری فرآیند بوده و متعهد می گردم کلیه اطلاعات مبتنی بر واقعیت ترتیب داده شده است. مستندات انجام این فعالیت آموزشی در مجموعه موجود است این فعالیت آموزشی در کوریکولوم آموزشی کارورزان پزشکی و logbook آنان و گزارش کارورزان درج گردیده است. برگزاری مرتب کلاسها رصد و مورد پایش قرار میگیرد.